

Siverth K. Heilmann
Atassut

UPA 2022/58
18. maj 2022

Kalaallit Nunaata kangiani Tasiilami nunaqarfinnilu, kiisalu Ittoqqortoormiini aalisarnikkut ikaarsaariartornermi qanoq inuussutissarsiornikkut siuarsaasinnaanissaq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Emanuel Nûko Naleraq)

Siullermik inatsisartunut ilaasortaq Emanuel Nûko apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaqarninni qujanaq, imatullu Atassummiit oqaaseqarfigissavarput.

Tunumi inoqarfiit tamaasa eqqarsaatigalugit, ukiorpassuit matuma siornagulli maani inimi Atassummiit, piniartuunermit aalisarnermut ikaarsaariartoqarnissaa aningaasarsiornerullu siuarsarnissaa pingaartillugu aqputissiuusseqataaniarsimavugut.

Kuummiuni aalisakkanut tunitsiveqartoqaraluortoq, nalunngilarput assigiinngitsunik peqquteqartumik aporfiit piusimani aammalu aningaasaliisimanigut pisussaaffiliisimasut kiisalu aalisarnerup ineriartortinneqarnissaanut suliniutinut aningaasaliisarsimani, Naalackersuisuni ilaasortamit ersarissarneqartut innersuussutiginnassavakka.

Aalisartoqanngippat aalisagaqanngippalluunniit nunami suliffissuarmik pilersitsoqarsinnaanngilaq. Aalisakkanik tunitsiviusinnaasumik suliffinnik aningaasarsiorfissanillu ataavartumik piviusunngortitsiniaraanni, pilersitsiniartut innuttaasunik tunuliaqutserneqarlutik, nunaminertamik kommuunerisaminnut qinnuteqaqqaartoqartariaqarnera tamatta ilisimavarput.

Tasiilaq eqqarsaatiginerullugu, kaammattuuteqartarnerit iluatsittarsimanninnatsigit umiarsuarmik tunitsivileerusuttoqarmat, aalisarusuttut periarfissikkumallugit soorunami tamakkiisumik tapersiarsimanigut eqqaasissutiginnassavakka. Taamaattorli aamma suut aporfiusimasinnaanerit tunngasut itisilinnikkaluarlugit, siunnersuuteqartup angorusutaanut tunngaviatigut Atassummiit tapersiinerput qularutigineqassanngilaq.

Qangarsuaaniilli ilisimavarput Tunup sineriarujussua aalisagarpassuaqarnera aammalu Tasiilap eqqaani misileraanikkut taallugu takussutissalimmik pisaqarluartoqartarnikuusoq. 1980-1990-sikkut ingerlanerani KNAPK Naalackersuisoqarfimmiillu suleqateqarluta, aalisariutaatigut arlallit Tasiilap eqqaanut aalisakkanut assigiinngitsunut misileraajartornerit ajoraluartumi piffissaq eqqornerliorlugu iluatsitsiviuvallaanngitsumik aallunneqarnikuuvoq.

Siornatigut kilisaassuaq “Tasiilaq” Tasiilarmiunik tanngassimaarutigisatsinnik piginneqataaffiusoq ingerlalluarsimani eqqaamaniarpara. Kiisalu Ittoqqortoormiut eqqaani aalisagaqassusermut

ilisimasaqarnerunissamut piumassuseqartoqarnera aallaavigalugu misileraanermut politikikkikut tapersersueqataasimanerput eqqaamalluarpara.

Tunumili imartarujussuarput angeqisoq, piffissaq sivisunerusoq iluatsitsiviussappat atorneqartariaqariaqarnera nangittumik pingaartumik Ittoqqortoormiut eqqaani aalisagaqassutsip misileraaffigineqarnissaa soqutiginnittunullu periarfissiinissaq Atassummiit tapersersorparput. Inoqarfiimmi eqqaani aalisagarpasuaqarnera ilisimaneqareerpoq aamma uumassusillit miluumarsorpassuit sineriassuaq atorlugu aalisakkanik nerisassarpasuaqaramik ingerlaartarnerat uppersaataareerpoq. Tamanna innuttaasut suaarutaannut ilaajuarpoq.

Qulaani Atassummiit oqariatuutigisagut paasissutissiinertaqartut apuuppagut. Piniartuunermiit aalisartuunermut ikaarsaariartoqarnissaa iluatsissappat innuttaasut peqataasariaqarput aammalu suliffeqarfiit inerisaanissamut soqutiginnittoqarpat politikikkikut tapersersortariaqarput, Atassut tassuuna tapersersuisuunini nangissavaa.

Nuna sanilerisarput Island namminneq aalisagartaminnik annertoorujussuarmik allanik akulerussorfigineqaranik pisisartorpassuarminnut timmisartoq atorlugu avammut tunisassiorneratik aningaasarsiutigilluarpaat. Taamatulli aamma Savalimmiormiut aalisakkanik assigiinngitsunik tunisassioriaaseq nunani allaneersut suleqatigalugit aningaasarsiornerat qaffarujussuarnikuuvoq.

Taamaattumik assersuutitut Island-ermiut arlaatigut suliffimmi pilersitsisinnaanerat ilanngullugu suleqatigineqarsinnaaneranut politikikkikut qanillattortoqarsinnaanera Atassummiit periarfissaanera apuupparput.

Island-ermiut avataaneersunut nioqqutissanut eqqussuinissamut naaggaartuupput, taamaattorli ilisimavara, sunulluunniit suleqatigiissuteqarsinnaanermut ammalluinnartuupput.

Kiap puujunngilaa Tunu-p sineriarujussuani aalisariuterparujussuit avaleraasartoornerat. Aalisarnermi nakkutilliisut nunatta sineriaani aalisarnissamut akuersissuteqartut nakkutigineqassappata, aalisarnerini ilaasinnaanerat pisussaaffiusarneranilu paasitineqartarpunga, kilisaassuatik avaleraasartuunik immernerisa saniatigut prammersuarmik immiisunik takusaqartarsimasunik. Taamaattumik tupinnarpallaanngilaq, siunnersuuteqartup imartaminni kilisaaterpassuit avatiminni takusarsimanerartarmagit.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuuteqartumut qujaqqippugut, Atassumiillu neriuutigilluinnarparput Nunatta kangiani aalisarnikkut ikaarsaarnissamut siuariartoqqinnissamullu matumuuna malunnaatilimmik siuariartoqarnissaanut alloriaqatigiikkumaartugut.

Qujanaq.